

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2024 / 26

TÜSİAD

1 Temmuz 2024

BU SAYIDA:

AB - TÜRKİYE
AB LİDERLER ZİRVESİ
AB - GENİŞLEME POLİTİKASI
AB – BELARUS
HAYVAN REFAHI
EURO ALANI

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL tusiad@tusiad.org
ANKARA ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS bxloffice@tusiad.org
BERLIN berlinoffice@tusiad.org
LONDON londonoffice@tusiad.org
PARIS parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateř – Dilek Aydın

AB - Türkiye

- 27-28 Haziran'da gerçekleştirilen Avrupa İş Dünyası

Konfederasyonu
BusinessEurope
Başkanlar Konseyi
Budapeşte Zirvesi'nde
Türkiye, TÜSİAD
Yönetim Kurulu Başkan

Yardımcısı B. Can **Yücaoğlu**, Uluslararası İlişkilerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Hale **Hatipoğlu** ve TÜSİAD-TİSK AB Temsilcisi ve BusinessEurope Daimi Delegesi A. Dilek **Aydın** tarafından temsil edildi. Başkanlar Konseyi toplantısı 2024 yılının ikinci yarısında AB Dönem Başkanlığını üstlenecek olan Macaristan'ın iş dünyası temsil kuruluşu MGYOSZ evsahipliğinde düzenlendi. Toplantıda Avrupa iş dünyası temsilcileri Macaristan Cumhurbaşkanı Dr. Tamás **Sulyok**, Ulusal Ekonomi Bakanı Márton **Nagy**, İtalya Eski Başbakanı ve Jacques Delors Enstitüsü Başkanı Enrico **Letta** ile istişareler gerçekleştirildi.

Avrupa iş dünyası temsilcilerinin ana gündemi

Avrupa Birliği 2024-2029 yasama döneminde Yeşil Mutabakat'ın "Rekabetçilik Mutabakatı" ile desteklenmesi ve AB politikalarının rekabetçiliğe odaklanması için somut adımlardı. Enerji

maliyetleri, yasal düzenlemeler kaynaklı yüklerin azaltılması, açık ve kural temelli ticaret artırılırken, AB üyesi olmayan Avrupa ekonomileri ve AB üyeliğine aday ülkeler öncelikli olmak üzere yakın ekonomik ortaklarla ilişkilerin derinleştirilmesi, teknolojik inovasyon ve yetkinliklerin geliştirilmesi, iddialı bir sanayi stratejisi benimsenmesi, Tek Pazar'ın bütünleşmesi konuları tartışmaların merkezinde yer aldı. Bu hedeflere ulaşmak için iş dünyasının beklentileri BusinessEurope Başkanlar Konseyi Bildirisi çerçevesinde Macaristan AB Dönem Başkanlığı temsilcilerine sunuldu. AB Komisyonu ve AB Güvenlik ve Dış Politika Yüksek Temsilcisi'nin

Kasım 2023 tarihli "Türkiye-AB siyasi, ekonomik ve ticari ilişkilerinin mevcut durumu" konulu ortak bildirisinin ilerletilmesi de **öncelikler** arasında yer aldı. Bu çerçevede, AB-Türkiye **Gümrük Birliği**'nin **modernizasyonunu** destekleyecek şekilde ticaretle ilgili sorunların hızlı ve etkin çözümü ve yapıcı, karşılıklı yarar sağlayan, uygulanabilir bir sürece odaklanması çağrısında bulunuldu.

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı B. Can Yücaoğlu

BusinessEurope zirvesinde ve ikili temaslarda şu mesajları verdi: "Avrupa'nın **rekabetçiliğini** güçlendirmek için en hızlı ilerleyebileceğimiz alanlardan biri AB-Türkiye Gümrük Birliği'nin güncellenmesi

müzakerelerinin başlatılmasıdır. AB-Türkiye ekonomik ortaklığının kapsamının genişletilerek, derinleştirilmesi, ekonomik güvenlik ve açık stratejik özerklik hedeflerini besleyecek en etkili araçlarımızdandır. Bu sürecin siyasi gerekçelerle geciktirilmesi tüm ekonomik hedeflerimiz ve jeopolitik gerçeklikle çelişmektedir. Küresel rekabet dinamikleri ve dönüşüm gündemi ışığında eyleme geçmemek geriye düşmek anlamına gelir. Bu sebeple Avrupa iş dünyasının Gümrük Birliği'nin güncellenmesi çağrısı AB Rekabetçilik Mutabakatının öncelikli adımları arasında değerlendirilmeli ve ilerlenmelidir." [İnternet bağlantısı için](#)

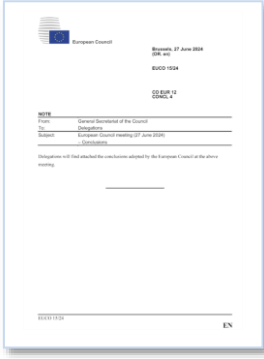
AB Liderler Zirvesi

- AB Liderler Zirvesi 27-28 Haziran'da Brüksel'de gerçekleştirildi. AB kurumlarının üst düzey görevlerine yönelik atamalar ve adaylıklar üzerinde anlaşmaya ulaşan AB liderleri, AB'nin gelecekteki yönünü ve hedeflerini belirleyen **2024-2029 Stratejik Gündemi**'ni kabul etti. Zirvede ayrıca Ukrayna, Orta Doğu, güvenlik ve savunma, rekabetçilik, göç başta

olmak üzere önemli politika alanlarında kararlar alındı.

2024-2029 döneminde AB kurumlarının üst yöneticilerinin belirlenmesi kapsamında alınan kararlar şu şekilde sıralanıyor:

- Ursula **von der Leyen**'in AB Komisyonu Başkan Adayı olarak Avrupa Parlamentosu'na önerilmesine karar verildi.

- Portekiz Eski Başbakanı António **Costa** 1 Aralık 2024-31 Mayıs 2027 dönemi için AB Konseyi Başkanı olarak seçildi.

- AB Komisyonu'nun yeni Başkanının onayına bağlı olarak, Estonya Başbakanı

Kaja **Kallas**'ın AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilciliği görevi için uygun aday olduğuna karar verildi.

Zirve ortak bildirisinde yer verilen açıklama ve kararlardan bazıları aşağıda sıralanıyor:

- Ukrayna'nın mevcut ve gelecekteki askeri, bütçe ve yeniden yapılanma ihtiyacını karşılamak üzere sağlanacak kredilerin geri ödemelerinin Rusya'nın dondurulan mal varlığından kaynaklanan gelirlerden karşılanması yönündeki G7 Zirvesi uzlaşısının hukuki ve finansal altyapısının AB Komisyonu, AB Konseyi ve AB Güvenlik ve Dış Politika Yüksek Temsilcisi tarafından hazırlanmasına karar verildi.
- Rusya'nın dondurulmuş mal varlıklarından ileride elde edilecek gelirlerin de aynı şekilde **Ukrayna** için kullanılmasına ilişkin adımların atılması gerekiyor.
- Rusya'ya karşı 14. Yaptırım Paketi ve Belarus'a karşı ilave tedbirler üzerinde anlaşma sağlanması olumlu değerlendirilerek, destekleniyor.

- Yaptırımların tam olarak uygulanması ve üçüncü ülkeler aracılığıyla delinmesine karşı önlem alınması çağrısında bulunuluyor.
- Rusya'nın dondurulmuş varlıklarından elde edilen gelirlerin Ukrayna'nın savunulması ve yeniden yapılandırılması için kullanılmasını öngören AB yasal düzenlemesi uyarınca ilk kullanımın yaz döneminde gerçekleştirileceği belirtiliyor.
- Ukrayna enerji sektörüne yapılan desteğin acil olarak artırılması ve önümüzdeki kış mevsimine Ukrayna'nın hazır olabilmesi için çalışma yapılması gerekiyor.
- Ukrayna'nın AB'ye üyelik süreci ile ilgili müzakere çerçevesinin onaylanması ve müzakerelere başlanmasına ilişkin birinci hükümetler arası konferansın gerçekleştirilmesinin memnuniyet verici olduğu ifade ediliyor.
- Özellikle Mavi Hat boyunca bölgede artan gerilim, İsrail-Lübnan sınırında her iki tarafta sivillerin zorla yer değiştirmesi ve artan yıkımdan duyulan endişe ifade ediliyor. BM Güvenlik Konseyi'nin 1701 sayılı kararına uygun olarak, taraflara sükûneti koruma ve uluslararası diplomasi çabalarına katılma çağrısında bulunuluyor. Ayrıca, Lübnan'a ve özellikle **Lübnan Silahlı Kuvvetleri** ile Lübnan Geçici Görev Gücü'ne (UNIFIL) desteğin artırılması için AB Komisyonu ve AB Yüksek Temsilcisi görevi çağırılıyor.
- Savunma alanında Avrupa'nın kapasitesinin güçlendirilmesi için gereken mali kaynağın nasıl sağlanacağına ilişkin olası seçenekler değerlendiriliyor.
- 2025 yılına kadar kabul edilmesi hedefiyle Avrupa **Savunma Sanayi Stratejisi** (EDIS) ve Avrupa Savunma Sanayi **Programı** (EDIP) yasal düzenleme önerileriyle ilgili çalışmaların ilerletilmesi ve Avrupa'nın savunma kapasitesiyle ilgili noksanların Kapasite Geliştirme Planı'na dayalı olarak belirlenmesi kararlılığı vurgulanıyor.
- **Karadeniz**'de güvenlik ve istikrarın önemi teyit edilerek, Karadeniz'e yönelik AB stratejik yaklaşımını oluşturmak üzere AB Komisyonu ve

AB Yüksek Temsilcisi ortak tebliğ hazırlamaya davet ediliyor.

- Savunma alanında teknoloji ve sanayi altyapısının güçlendirilmesi ve kritik kapasite eksiklerinin giderilmesi için kamu ve özel finansman seçeneklerinin AB Komisyonu ve AB Yüksek Temsilcisi tarafından geliştirilerek, AB Konseyi'ne sunmaları talep ediliyor.
- Avrupa Yatırım Bankası Grubu tarafından kabul edilen Güvenlik ve Savunma Eylem Planı'nın hızla uygulamaya konulması isteniyor.
- AB'nin ekonomik direncinin güçlendirilmesi ve Tek Pazar'ın tam potansiyeline ulaşmasının hedeflendiği, Sermaye Piyasaları Birliği'nin tamamlanmasının önem taşıdığı, Avrupa Rekabetçilik Mutabakatının tüm unsurlarında 2024 yılı sonuna kadar hızlı ve kararlı ilerleme sağlanması çağrısı yapılıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - Genişleme Politikası

- Moldova'nın AB'ye **katılım müzakerelerini** başlatmak amacıyla ilk Hükümetler Arası Konferans AB Dönem Başkanı Belçika Dışişleri ve AB İşleri Bakanı Hadja Lahbib, Komşuluk ve Genişlemeden Sorumlu AB Komiseri Olivér Várhelyi ile Moldova Başbakanı Dorin Recean'ın katılımıyla düzenlendi. 14-15 Aralık 2023 tarihli AB Konseyi'nde Moldova ile katılım müzakerelerine başlanması kararı alınmış ve 21 Haziran 2024'te Moldova ile yürütülecek müzakerelerin kapsamını belirleyen Müzakere Çerçevesi onaylanmıştı.

AB ve **Moldova** arasında Derin ve Kapsamlı Serbest Ticaret Alanı'nı da içeren Ortaklık Anlaşması iki taraf arasında kapsamlı işbirliği için temel oluşturuyor. Ayrıca, 21 Mayıs 2024 tarihinde imzalanan AB-Moldova Güvenlik ve Savunma Ortaklığı Anlaşması AB'nin üçüncü ülkeyle bu alanda imzaladığı ilk anlaşma olma özelliği taşıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- AB'ye **katılım** müzakerelerinin başlatılması amacıyla **Ukrayna** ile ilk Hükümetler Arası Konferans AB Dönem Başkanı Belçika Dışişleri ve AB İşleri Bakanı Hadja Lahbib, Komşuluk ve Genişlemeden

Sorumlu AB Komiseri Olivér Várhelyi ve Ukrayna Başbakan Yardımcısı Olha Stefanishyna'nın Brüksel'de fiziki, Başbakan Denys Shmyhal'ın Kiev'den çevrimiçi katılımıyla 25 Haziran'da düzenlendi.

Önümüzdeki süreçte AB Komisyonu'nun kabul edilen Müzakere Çerçevesi uyarınca temel müktesebat alanları ilk sırada olmak üzere müzakerelerin başlatılmasına yönelik Ukrayna'nın hazırlık durumunu değerlendirmesi ve müzakerelerde ele alınması gereken konuları belirlemesi gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB – Belarus

- AB Konseyi Rusya'nın Ukrayna'ya karşı yürüttüğü saldırı savaşına katılımını göz önünde bulundurarak Belarus ekonomisini hedefleyen yaptırımları kabul etti. Belarus'a uygulanacak **yaptırımlar**, Rusya'ya karşı uygulanmakta olan yaptırımların bir bölümünün Belarus hedef alınarak yansıtılması ve dolayısıyla Rusya ile Belarus ekonomilerinin ileri düzeyde bütünleşmiş olmasından kaynaklanan yaptırımların atılması sorununu ele almayı amaçlıyor.

Kabul edilen yaptırımlar arasında Belarus'un **sanayi** kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunabilecek çift kullanımlı, ileri teknoloji ürünlerine yönelik ihracat yasağının genişletilmesi, **denizcilik** ürün ve teknolojileri ve ayrıca lüks malların Belarus'a **ihracatına** yönelik kısıtlamalar yer alıyor. Belarus'tan altın ve elmas, helyum, kömür ve ham petrol dahil mineral ürünlerinin doğrudan veya dolaylı olarak **ithal** edilmesi, satın alınması veya devredilmesi yasaklanıyor. **Petrol** ile ilgili yasağın kapsamına petrol **rafineri** teknolojileri ve ürünleri ile doğal gazın **sivilaştırılmasında** kullanılan mal ve teknolojilerin Belarus'a ihracatının yasaklanması dahil ediliyor.

Kabul edilen yaptırımlar kapsamında Belarus Hükümeti'ne, kamu kurumlarına, şirketlere veya diğer kuruluşlara ve onların adına veya talimatıyla hareket eden gerçek veya tüzel kişilere aşağıdaki **hizmetlerin** sağlanması yasaklanıyor:

- Yasal denetim, muhasebe hesaplarının tutulması, vergi, iş ve yönetim danışmanlığı ile halkla ilişkiler hizmetleri dahil olmak üzere tüm muhasebe, denetim, yönetim ve kamu ilişkileri hizmetleri;
- Mimarlık ve mühendislik hizmetlerinin yanı sıra bilgi, teknoloji ve hukuki danışmanlık hizmetleri;
- Reklam, pazar araştırması ve kamuoyu araştırma hizmetlerinin yanı sıra ürün testi ve teknik inceleme hizmetleri.

Kabul edilen yaptırımlar ayrıca, **karayolu** üzerinden mal ve ürün **taşımacılığını** kapsıyor. Ek olarak, AB ihracatçılarının tüm sözleşmelerine Belarus'u dışlayan özel madde ("no-Belarus" koşulu) eklemesi gerekliliği getiriliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Hayvan Refahı

- Kedi ve köpeklerin **refahının** iyileştirilmesi ve bu alanda AB genelinde **asgari koşulların** oluşturulmasını amaçlayan yasal düzenleme ile ilgili AB Konseyi müzakere yetkisi onaylandı. Satış yerleri ve barınaklarda bulunan kedi ve köpeklerin refahının artırılması, tüketici korumasının sağlanması, adil rekabetin teşvik edilmesi ve yasa dışı ticaretle mücadele gibi unsurlar içeren yasal düzenleme tasarısı bireysel evcil hayvan sahiplerini etkilemiyor ancak, AB'deki kedi ve köpeklere mikroçip takılması şart koşuluyor. Yasal düzenleme AB ülkelerine daha sıkı kurallar benimseme ve uygulamaya koyma seçeneğini sunuyor.

AB Konseyi'nin kabul ettiği metin, Konsey'in Avrupa Parlamentosu ile müzakerelerde savunacağı tutumu resmileştiriyor. AB Konseyi'nin benimsediği metinde hayvanların terk edilmesinin yasaklanması, sağlık sorunları yaşayan dişi hayvanların üreme amaçlı kullanılmaması gibi önlemler öngörülüyor. Ayrıca, üreme sıklığı, yaş kısıtları gibi sınırlamalar getiriliyor ve kulak kırpma, kuyruk kesme veya pençelerin çıkarılması gibi acı veren sakatlamalar yasaklanıyor. 12 haftadan büyük köpeklerin günlük olarak açık alana erişimi olması veya her gün gezdirilmeleri koşulu getiriliyor. Kedi veya köpek satışı veya bağışlanması işlemlerinde bu hayvanlardan sorumlu

olacak kişilerin "sorumlu sahiplenme" farkındalıkları olması koşulu getiriliyor. Ayrıca, köpek ve kedi veri tabanlarında veya kuruluşlar tarafından iletilen bilgilerde yer alan kişisel verilerin korunmasını sağlamayı amaçlayan hükümler yasa tasarısına dahil ediliyor.

Avrupa Parlamentosu'nun kendi müzakere tutumunu belirlemesi sonrasında iki kurumun yetkilileri arasında müzakereler yürütülecek ve bu süreç sonucunda yasal düzenlemeye nihai şekli verilmiş olacak. Halihazırda AB'de kayıtlı köpek sayısının toplam 72 milyon, kedi sayısının ise yaklaşık 83 milyon olduğu belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Euro Alanı

- Avrupa Merkez Bankası "Euro'ya Geçiş İlerleme Raporu"nu yayımladı. İki yılda bir yayımlanan rapor Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Polonya, Romanya ve İsveç'in **Euro'ya geçiş süreci** ile ilgili değerlendirmeleri içeriyor. Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde enflasyonun referans değerinde devam etmesinin Euro'ya geçiş için önemli bir engel olduğu belirtiliyor ve ayrıca, incelenen altı ülkeden beşinin ulusal yasal düzenlemelerinin, Euro'ya geçişe izin veren yasal gerekliliklerle tam uyumlu olmadığı ifade ediliyor. 2024 yılında ekonomik faaliyetlerin güçlenmesinin beklendiği ancak, jeopolitik belirsizliklerin ileriye dönük öngörülerini güçlendirdiği açıklanıyor.

Euro'ya geçiş için karşılanması gereken kıstaslardan biri olan **fiyat istikrarı** kıstasının Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Polonya ve Romanya tarafından karşılanmadığı ve bu ülkelerin ortalama enflasyon oranlarının, referans değer olan %3,3'ün oldukça üzerinde olduğu kaydediliyor. Romanya'nın 2020 yılında başlatılan **aşırı bütçe açığı prosedürüne** tabi olmaya devam ettiği ve ülkenin bütçe açığını çözmek için etkin önlem almadığı tespiti paylaşılıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

***

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 1 Temmuz, Macaristan'ın AB Dönem Başkanlığı
- 15 Temmuz, Eurogroup Toplantısı
- 16 Temmuz, Ekonomi ve Maliye Bakanları Konseyi
- 18 Temmuz, Avrupa Siyasi Topluluğu Zirvesi
- 22 Temmuz, Dışişleri Konseyi

Konferanslar

- 27 Temmuz, "How to make European defence investable? Sharing best practices", www.epc.eu
  - 2 Temmuz, "How to finance building decarbonisation in the EU?", www.bruegel.org
  - 2 Temmuz, "Hungary's priorities for the Presidency of the Council of the European Union", www.epc.eu
  - 10 Temmuz, "Navigating smart worlds: The future of digital transformation for health", www.epc.eu
-